

SOQO NI VAKATOKAYACA NI
GONE SUCUVOU

[04/02/11]

Adi Talatoka Tikomaijamani
Navakaroko

IKAU

E dau ka taleitaki ena noda bula na itaukei ni dau tadu e dua na vulagi vou ina loma ni vuvale vakabibi vei ira na ulumatua. Qo na gauna rekitaki duadua ena nodra marau na weka ena yasa vei tama kei tina, vakabibi o tukana kei buna. E duidui tale ga na kena ivalavala eda kilā ena veiyasana e Viti me vaka ni qo e tiki ni noda ivakarau matanataki.

Ena siga Vukelulu ni macawa sa oti, a ciqomi kina e valenivolavola e dua na ivola veisureti nei turaga Rokotui Lau, Ratu Joseva Navakaroko ina dua na soqo ni vakatokayaca ena itikotiko ni veivakavaletaki mai Tuirara, Nasinu ka vakayacori ena vale nei turaga tacidra Ratu Sakiusa Navakaroko. Na goneyalewa lailai sucuvou qo, e cavutu mai na koro o Naqelewai ena tikina o Nabobuco, yasana o Naitasiri, vasu i Kocoma, Qamea ena nodra vanua na Tui Maba ka taleitaki sara vakalevu ni isevu ni makubudra na turaga Rokotui Lau

Keirau a bau kalougata ni a nanumi tu ina soqo bibi qo na nodatou Tabana, vakabibi ena nona sa rivarivabitaka na turaga Rokotui na nodra sa lecava tiko na itaba era bula edaidai na ivalavala vakavanua ni vakatokayaca na kinikini bua.

IVAKAMACALA NI SOQO

Keirau a biuta yani na valenivolavola ena 12 na kaloko ena sigalevu ni Vakaraubuka ena ilakolako i Tuirara me lai tabaki ka maroroi mai na cakacaka bibi qo. Ratou a vakacabora mai na nodratou isevusevu na turaga ni Naqelewai ka ratou bikā toka na vakatunuloa ni soqo, a ivakaraitaki ni nodratou ciqoma na ilakolako vakamatanitu keirau gole yani kina. A ciqomi na yaqona, keirau vakamaluataka na yalo ni nodra veiciqomi kei na veikauwaitaki.

Ena noda soqo vakavanua, eda dau sega ni vulagi ena vakayagataki gauna me vaka na neimami veiwaraki tu ve ira na weka ena nodra yaco mai, na vakarau kakana kei na kena nodra gagadre me vakarau kece na ka taucoko nibera ni tekivu. A vakaraitaki tale ga vei keirau na

vakalesilesi na nodratou sa vakayacora oti e dua na tiki ni vei qaravi, oya na vakaloutaki gone, ya e dua na yaqona e cabo kara veitalanoataka kina na yacai koya na gone.

A tekivutaki na soqo ena 3 na kaloko, tekivutaki ena kena cabori e dua na yaqona, vakatokai me nona isevusevu o gone ivuravura vei ira na wekana. Ni oti na isevusevu nei gone, sa qai cabo e dua na yaqona, na kena magiti kei na kena icoi vakaraitaki kina ni sa vakarau vakayacori na cakacaka bibi ni vakatokayaca. A ciqomi, vakayacori tale ga kina e dua na ivalavala vakavanua ni kena dau sevusevutaki na yaqona, vakatokai na ligawaise. Na ivalavala qo, e taka ka vakayagataki vakalevu ena so na vanua mai Naitasiri kei na loma ni yasana o Ra ka dau cavuti se kerei kina na loloma ni vanua, na kena draki, na mana kei na sau mai delaniyavu me lutuka na soqo bibi qo. Ni vakayacori oti na ligawaise, sa qai gunuvi na yaqona, rabeti kara gunu na veiwekani.

Sa qai tarava mai na kena vakayacori na vakatokayaca, biu e matadra na turaga na tavu ni sisili, ra tuva wavoki na kena turaga ka tekivu na lagati ni vucu na kinikini bua. Qo ena nodra laga vucu toka, lako vata kei na kena viritaki toka e loma ni tavu ni sisili na draunibua ni Viti, nibera ni qai toni yani kina vakatolu na yavana na gone.

E vakaciriloloma na kena lagati toka na vucu qo, me vaka nira sa yali na kena turaga kara sa veisosomitaki na itaba era bula edaidai. Ena kena itukutuku me vaka a cauraka na turaga Roko, a vakamacalataka ni se donumaka sara na iotioti ni kinikini bua ena itikotiko ni yasana o Ra mai Dadamu ena nona cakacaka voli kina, kara sa yali tale ga o ira era laga vucu kina. Ratou vakaraitaka tale ga ni kena ivalavala dina na kena dau biu na ura ena loma ni tavu ni sisili ena vakabauta ni na dua na goneyalewa dau qoli ena gauna ena tubucake kina. Ni vakacavari na laga vucu, sa qai vakayacori na yara bula, ena kena tevu na nona idavodavo ka vakatokayacataki me o Adi Talatoka Tikomaijamani Navakaroko.

Yarabula

Ena gauna e qaravi tiko kina na laga vucu, era a vakayagataka toka na magiti ni vakatokayaca na turaga kei na marama, ra vakayagataka toka na dalo kei na toa.

Ni oti kece na vei qaraqaravi, sa qai cabo e dua tale na yaqona, vakatokai na ivono ni yaca sa vakatokari rawa vei Adi Talatoka, oka kina na vakavinavinaka ena itavi levu sa qaravi rawa ena siga oya.

A vakayacori vata tale ga ena siga Vakaraubuka na kena vakabogi va me vaka nira tiko na veiwekani mai delaniyavu, cabo vata na kena yaqona, na kena magiti vakarautaki kei na dua na kena ivivivi. A vakacavari vinaka na soqo ena siga oya ena neitou veitalanoa kei na turaga Roko nibera ni qai vakayacori na ivakasigalevu. Keirau a biubiu mai Tuirara ena veimama ni lima ena yakavi ena kena gadrevi me mai maroroi na iyaya kece e valenivolavola.

Vakadidike

E totoka dina na noda sarava na ivalavala vakavanua oqo, ka nuitaki ni na matanataki ka bulataki ena veigauna taucoko ena vanua o Nabobuco.

iyaya ni cakacaka e vakayagataki

<u>Iyaya</u>	<u>Vakailesilesi vakayagataka</u>	<u>Wiliwili</u>	<u>Kena ituvaki</u>
Itaba (vidio)	K.Dikakua	3 na tepi	Vinaka
Itaba liga(Digital camera)	Ilaitia Senikuraciri	39 levu ni itabaliga	Vinaka
Misini ni Katokatoni (Digital Recorder)	Ilaitia Senikuraciri	1	Vinaka

Vakavinavinaka

Na vakavinavinaka levu ina:

- vanua o Nabobuco kei na turaga Roko Tui Lau ena nodra veinanumi me bau lai tabaki ka katoni mai e dua na tiki ni yau talei ni nodratou vanua. Qo na vanua e dau nanamaki ka tu

vakarau kina na Tabana ni Vosa ena so na veisureti ka marautaki dina ni sa maroroi rawa.

- veiliutaki e loma ni Tabana ni Vosa kei na iTovo ena kena vakarautaki ka vakadonui na ilakolako i Tuirara.

Vinaka vakalevu

Kelera Dikakua &

Ilaitia Senikuraciri